

Propempticon inaugurale, de sectarum medicarum noxia restauratione.

Contributors

Alberti, Michael, 1682-1757.

Publication/Creation

[Halaë Magdeb], [1730]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/hr9zguty>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

D. MICHAELIS ALBERTI,

SACR. MAJ. REG. BORUSS. AULICI ET CONSIST. MAG-
DEB. CONSILIARII, MED. ET PHILOS. NATUR. PRO-
FESSORIS PUBL. ORDIN. ACAD. NAT. CUR. COL-
LEGÆ, SOCIET. REG. BORUSS. SCIENT.
SODALIS, etc.

PROPEMPTICON IN AUGURALE,

DE

**SECTARVM MEDI-
CARVM NOXIA RESTAV-
RATIONE.**

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b30777793>

Ecce erigendis antiquissimi Philo-
phi altis superciliis & elato animo ope-
ram dederunt; neque hic pruritus sen-
tiendi & judicandi priscis tantum fuit fa-
miliaris, sed hodiernis adhuc ævis inno-
tescit: quam ob rem sæpe antiquorum
placita & judicia à tergo alio modo in-
ter posteros adspiciuntur & novæ curiosæ

& speciosæ opiniones excogitantur ac declamantur: attamen non
sibi soli sapere, nec sua tantum efferre, sapientis character est; quip-
pe vera sunt, quæ *Plinius Lib. V. Ep. 8.* elocutus: *Invenio apud
sapientes, honestissimum esse majorum vestigia sequi, si modo recto
itinere præcesserint:* quare veritatis viam sectari, nec aliorum
cognitionem spernere animi probi & ingenui occupatio esse debet:
malum enim symbolum est, quod *Chrisippus* de nonnullis profert:
hic solus sapit, cui alii velut umbra feruntur: nec tamen ea pro-
pter omnis imitatio probatur, nam imitari, quæ contra rationem
eveniunt, quis optet! dixit *Polybius Lib. XV. c. 34 p. 721.* *Seneca
de vita beata cap. 1.* quare sectari & non sectari, imitari & non
imitari, vario modo nocivum esse potest: Etenim interdum id
contingit, quod *Stanlejus de Euclide, Sectæ Megaricæ instituto-
re, cap. 2. p. 264.* dixit: quod suo ingenio indulgens, sectam
hanc instituerit, quam *Diog. Laert. II. 24.* non σχολήν scho-
lam, sed χολήν merum sel vocavit: Siquidem non modo anti-

quiores quidam in nimia confidentia præjudicio fluctuaverant, sed
modernis temporibus idem aliquando evenit, ut homines sibi placentes
& suo ingenio indulgentes, Sectam restaurent erigantque: Exofus
multis videtur Sectariorum titulus, tamen non pauci in aliorum verba
jurant, aut curiosis ac speciosis propositionibus & promissionibus
occæcati, mox autoritatis præjudicio captantur & intra rete
ejusmodi Sectæ implicantur: nec desunt testimonia, quibus restauratio
nova & perniciofa Sectarum Medicarum confirmari potest: Eclecticam
non pauci affectant! in hoc tamen studio minus felices faciunt
progressus, siquidem ima summis miscere, confuse sententias
& causas corradere, indiscriminatim effectus & phænomena congerere,
res inapplicabiles sine judicio conquirere, per omnia elementa vagari,
in aere piscari, ex omnibus mundi terminis & plagis certas contemplationes
turmatim congregare, deinde verbis ludere, nudis opinionibus & thesibus
philasophari, aliquando minus veram sententiam Medicam conficit, quæ si
sibi placet, innocentes animos ad se allicit, sub aliquo jugo, mancipio
& servitute detinet, ab aliis contemplationibus dehortatur, semet tantum
commendat, aut aliam occupationem, (si non simul, aut plane principaliter,
circa illam pomposam & quæ videri & æstimari vult, unice solidam ac
veram sententiam sollicita & studiosa fuit,) improbat, rejicit & despiciatui
habet, novum tunc Sectæ Fanum & Idolum erigit, in quo Æsculapius,
sacrificia gallorum, adorationem, cultum, commendationem, applausum,
aliasque humanas vanitates & adulationes, in faciem ut ajunt abeuntes,
sine erubescencia expectat: De *Pittaco Mitylensi* refert *Athenæus Lib. X. p. 427.*
quod Periandro svaserit, ne esse cognosceretur, qualis esset, non esse, qualem se esse simulabat: simile quid de talibus sententiis, quæ
Sectas struunt, asseverari non potest; nam facile ex ungue Leonem nosse licet
& simulatio quæ intercurrit, valde cruda & manifesta est; quando enim talis
Secta aliquando alia theoremata & inventa probat, mox altera manu iterum
aufert, quod una præbuit, dum sua adserta miris elogiis antefert, alia vero
denuo jejunis & sterilibus opprobriis opprimit: reminiscor porro illius
effati à *Byante*, referente *Stobæo Lib. III. p. 46.* *propositi: delibera-
to rem aggredere, quod autem coeperis, constanter absolve:* **Contra-
rium huius moniti interdum Sectæ tales novaturientes continent:**
dum

dum deliberatio in variis dogmatibus valde infirma, præcipitata, affectata & innumeris præjudiciis contaminata deprehenditur: hinc præter illas exclamationes, hæc mea sunt! hæc ego (si Diis placet) inveni! hæc observavi! hæc sentio! quid verum esset, si hoc non esset! Deus hoc potuit facere! multa licet, in hac explicatio- ne adeo manifesta haud sint, tamen reliqua vera existunt! hæc sunt perspicua, alia obscura, metaphysica, ad forum medicum non qua- drantia! mea modo legantur! &c. &c. &c. Si itaque talia effata, qua- si solidissima argumenta, quisquam credere & imitari gestit, Sectæ participem se reddit: absit à me ut hac signorum enarratione, quæ Sectam produnt, ullam parem offensam: interim placet in altera de- monstratione confirmare, quod sic dicta Doctrina Stahliana alie- nissima sit, à tali Sectæ titulo: illa enim ordinem Dei & quæ al- mus creator conjunxit & subordinavit, pro fundamento cognitio- nis ponit; illa veritatem & certitudinem primo in facto agnoscit; illa veterum vera & sincera adserta & inventa ingenue seligit, prudenter conciliat & solide applicat; illa cognitionem Corpo- ris humani quoad physicos & anatomicos respectus non negligit, multo minus improbat, sed prudenter discernit & convenienter di- judicat; illa mentes audientium & legentium non ab aliis sedu- cit, ac velut anathemate odii detinet, sed ad alios conferendos, audiendos, legendos & dijudicandos dimittit; illa urget & cum affectu postulat, quo alia percipiuntur ac conferantur, ut prudens conciliatio & dijudicatio institui queat; cum contra sæpe imma- tura ingenia ab hac doctrina avertantur, ne forte meliora sub sobrio rationis usu comprehendant; illa haud terminos & annos aut exquisitos limites ponit, quibus veritas mente agnosci debeat, neque tamen fugaci impetu negotia tractat, sed pro rationis apti- tudine, nunc citius & facilius, nunc sub paulo longiori mora se- riem rerum scientificarum inculcat, adeoque ex studio Medico non rem mercenariam & opificariam, cui per certos annos ser- viendum esset, conficit; illa non anilibus subrisionibus, sed solidis demonstrationibus falsa commenta segregat & subjugat; illa in coe- ptis suis constans est, non modo hoc, modo aliud, hodie hoc, cras aliud sentiens, consultans ac judicans; illa non est turbatrix ordinis divini, sed egregium nexum, divinitus institutum, inculcat, defendit & con- firmat; illa causas naturales pulchra connexionem & sine confusione,

contradictione, figmento ac vitiosa conclusione proponit; illa aliorum prudentes observationes conciliat & satis superque monstrat, quod sibi soli non sapiat, neque tamen sine iudicio promiscue medicorum inventa & observata colligit, applicat & declamat; illa iudiciosum selectum phaenomenorum & congruam applicationem causarum instituit, neque à baculo ad angulum, aut late dispersis causis ad hominem argumentationem format; illa omnibus prudentibus arbitris disquisitiones suas modeste offert, neque vana ostentatione ac sciolis commentariis aliis obtrudit; illa integritatem suam non verbosis laudationibus & adulationibus, sed simplicibus ac innumeris effectibus atque salutaribus successibus comprobat, adeo ut multorum navi in ejusdem castris tutelam postulent; unde non nubes cassas & theses, solida demonstratione destitutas, obtrudit; illa singula theoremata multis argumentis probat & demonstrat, nec fabulatur quicquid in buccam venit, multo minus in rerum naturalium propositione articulos fidei format; illa non odio aut invidia alios prosequitur, qui non cæca fide & veneratione demonstrationes suas amplectuntur, sed in propositione veritatis acquiescit; illa S. Scripturæ admodum conformem se reddit, neque periculosis speculationibus atque consecutionibus ansam præbet; illa non crepundiis curiositatum & experimentorum, ad forum medicum nequaquam spectantium, ingenia imbecillium corrumpit, nec plus enervat & allicit, sed bona fide documenta sua cuilibet exponit; illa sine amplifica speciosa ac verbosa commendatione sua dogmata proponit, sed simplici ac naturali ordine atque nexu eadem iudiciosis arbitris subjicit; illa requirit animum à præjudiciis liberum; cum sectarii multis præjudiciis varii speciminis turgidi existant; illa scriptis, verbis & factis aliorum animos ad sollicitum scrutinium aliarum sententiarum allicit ac disponit; illa oblatis objectionibus multis demonstrationibus satisfacit, nec aliorum aures nudis assertis & opinionibus offendit, nec cramben toties coctam vicies apponit, nec semper unum idemque profert; illa cum iudicio effectus & phaenomena intuetur, nec phantasiæ plus tribuit in excogitatione causarum; &c. &c. Ex singulis hisce & multis aliis facile inclarescit, quam aliena hæc Doctrina sit, à Secta erigenda & ubi vicissim jure meritoque restauratio Sectæ Medicæ inter recentiores & novaturientes inquiri debeat;

beat; Variaprotuli crinomena illorum, qui re ipsa præjudiciosi sunt sectarii & suis viribus, philautiæ, imaginationi, ac meritis plus tribuunt, quam par est: talis Secta, quæ sibi sapit, quibus alia fordent, sane ipsa fordida & à veritate valde aliena est: Ex hac indiciorum conciliatione facile prudens, æquus & attentus arbiter judicare potest, quænam sententia & qui mores in Medico etiam foro inter posteros Sectis restaurandis quadrent: interim singula hæc in sensu abstracto dicta sunt; quo loco cum *Hieronymo Tom. I. Opp. f. 6.* confiteor: *nullum læsi, nullius nomen mea Scriptura designatum est: qui mihi irasci voluerit, prius ipse de se, quod talis sit, confitebitur.*

Hanc meditationem brevi annotatione proponere & unâ præmittere volui publicæ commendationi

DN. JOHANNIS NICOLAI GRIMMANNI

Medicine Candidati Doctissimi

Cujus honestam profapiam & laude dignum studiorum Cursum commemorare placet: hic in lucem editus est Otterndorfii, urbe Hadelensi, An. MDCCVII. d. XXII. Septembr. Patre Viro Præclarissimo & Amplissimo *Dn. Johanne Grimmanno* ejusdem loci Con Rectore quondam Spectabili, meritissimoque: Matre Honore ac Virtutibus ornatissima *Anna Margaretha Brutton.* Quibus Parentibus Peste, tunc temporis grassante, præmatura morte è vivis ereptis, sextum vix ætatis anno egresso Tutores duo sunt constituti, videlicet *Dni. Frers & Haase*, quorum svasu prima studiorum fundamenta in Schola, Otterndorfii florente, jecit: Postea Halam nostram accessit & in Schola Orphanotrophei studia porro profecutus est. Post aliquam temporis moram iterum in Patriam reversus, per anni spatium ibidem commoratus, privata institutione humanioribus studiis operam dedit; Halam vero de novo, svasu Curatoris sui, de se bene meriti, *Dni. Rademacheri*, Spectatissimi, gravissimi & dexterrimi Consulis Otterndorffiensis, cujus benevolentiam valde veneratur, adivit, cujus Academiæ Civibus associatus fuit: in hac Medico præcipue studio animum suum dicavit. In quo omnibus ad studium Medicum pertinentibus institutionibus & manuductionibus sedulum se promisit exhibuitque auditorem, imprimis

mais Excellentissimi Dni. *Consil. & Profess. D. Hoffmanni* Commentationem in Materiam Medicam excepit; porro Experientissimi Dni. D. *Bassii Prof. Extraord. Collegia Anatomicum, Chirurgicum & Deligatorium* frequentavit; Botanicem etiam excoluit; Meâ vero Doctrinâ Universum Cursum Medicum per omnes partes Theoreticas & Practicas, Physicas, Medicas, Chymicas, & Chirurgicas bona applicatione exantlavit & tandem præeunte Excellentissimo Dn. Prof. *Junckero* Præseos clinicæ exercitium conciliavit. Cum autem è re sua esse existimaverit, ut alias Academias inviseret, Argentoratum se contulit, ibique variorum Clarissimorum Virorum auditor factus, quippe Celebrem & Excell. Profess. Dn. D. *Salzmannum* Anatomiam docentem & monstrantem, ut & Clarissimum Dn. Prof. *Sachsum* Physicam Experimentalem tractantem percepit; nec minus Collegia Experientissimorum Dn. D. *Fried* de arte obstetricandi & D. D. *Nicolai* de Affectibus oculorum frequentavit: Redux vero ad nos factus, laudatum Dn. Prof. *Junckerum* tabulas Practicas & Chymicas suas explicantem audivit, ejusque Manuductionis in Praxi Clinica particeps factus fuit: Denique Academicis studiis dicere vale cum Deo proposuit, & ab Ordine nostro modeste petiit, quo Privilegia Doctoralia ipsi conferantur; huic petito annuentes consvetis examinibus ejus profectus in scientia & experientia exploravimus, quibus perspectis aditum ad cathedram disputatoriam ipsi concessimus, è qua thema Inauguralis speciminis de *Coffe Potus usu noxio* ventilandum selegit; Cui Actui solenni VII. Idus Maji cum Deo instituto, ut sub nutù Divini auxilii Magnificus Academiae Pro-Rector, Illustrissimi, Illustris, Summe Reverendi, Excellentissimi, Consultissimi, Amplissimi, Clarissimique Academiae Proceres, Fautores, ac Cives præsentia sua adsint, saveantque, omni humanitate rogo: Datum Halæ Magdeb. Pridie Nonar. Majas. A. O. R. M. D. CC. XXX.

(L. S.)